

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Προαιρετικό Ολοήμερο Δημόσιο Νηπιαγωγείο (ΠΟΝ)

Το σχολείο, ως ένας κατεξοχήν κοινωνικός θεσμός, δεν μπορεί να παραμείνει αναλλοίωτο μπροστά στις ραγδαίες αλλαγές της κοινωνίας μας.

Η αντιστοιχία μεταξύ των νέων κοινωνικών συνθηκών και της εκπαίδευσης καθιστούν προφανέστατα την ανάγκη μιας ριζικής αναμόρφωσης του εκπαιδευτικού συστήματος που να περιλαμβάνει νέες συνθήκες σχολικής ζωής και διαδικασίες μάθησης, νέα γνωστικά αντικείμενα, αναβαθμισμένες υποδομές και αναπροσαρμοσμένο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Η αναμόρφωση αυτή στη Δημοτική Εκπαίδευση, μπορεί να συντελεστεί και στα πλαίσια του Προαιρετικού Ολοήμερου Δημοσίου Νηπιαγωγείου (ΠΟΝ).

Στόχοι ΠΟΝ

Η σταδιακή και καλά μελετημένη εισαγωγή του θεσμού του ΠΟΝ, θα συμβάλει ουσιαστικά στο στόχο του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (Υ.Π.Π.Α.Ν) για ποιοτική αναβάθμιση της παιδείας μας.

Η χρησιμότητα του θεσμού του ΠΟΝ είναι σήμερα πλατιά αποδεχτή, γιατί μεταξύ άλλων:

- Βοηθά στην ολόπλευρη καλλιέργεια και ανάπτυξη του παιδιού.
- Δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να τύχουν καθοδήγησης από νηπιαγωγούς και άλλο εξειδικευμένο προσωπικό για περισσότερο χρόνο, με όλα τα ευμενή επακόλουθα.
- Εμπλουτίζεται το αναλυτικό πρόγραμμα με θέματα που ικανοποιούν ειδικά ενδιαφέροντα των παιδιών αλλά και με δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνικοποίησή τους, τη δημιουργικότητα, τη φιλαναγνωσία, την ερευνητική διάθεση, την αισθητική καλλιέργεια, τις πρακτικές ικανότητες κ.ά.
- Παρέχονται ευκαιρίες, στα παιδιά, για αντιμετώπιση μαθησιακών και άλλων δυσκολιών τους.
- Προετοιμάζονται και οργανώνονται καλύτερα αθλητικές, καλλιτεχνικές και άλλες δραστηριότητες, που εμπλουτίζουν τη σχολική ζωή, χωρίς να επηρεάζονται δυσμενώς οι άλλοι τομείς της σχολικής εργασίας.
- Απαμβλύνεται η ανισότητα ευκαιριών που υπάρχει ανάμεσα σε παιδιά εύπορων και φτωχών οικογενειών, λόγω του φαινομένου των απογευματινών φροντιστηριακών μαθημάτων και άλλων δραστηριοτήτων.

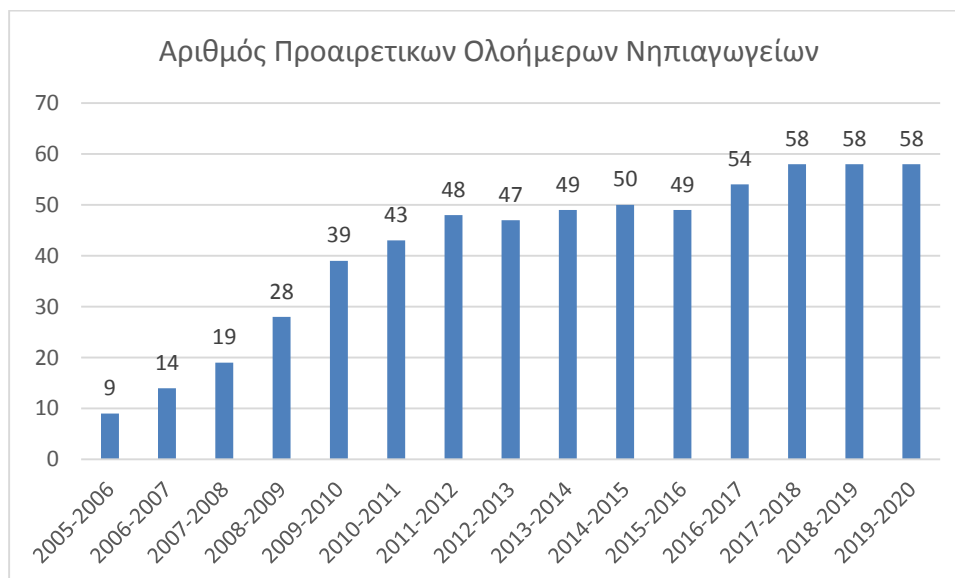
- Περιορίζονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενες έξω από το σπίτι μητέρες, αναφορικά με την επίβλεψη των παιδιών τους.
- Δίνει την ευκαιρία στα παιδιά με «ειδικές ανάγκες» να βλέπουν, να μιμούνται τη συμπεριφορά των άλλων παιδιών στο παιχνίδι, στο φαγητό, στη δημιουργική εργασία και έτσι συνεργάζονται, συνυπάρχουν και μαθαίνουν αβίαστα.
- Προλαμβάνεται και περιορίζεται η παιδική παραβατικότητα. Τα παιδιά απασχολούνται επωφελώς και δεν έχουν χρόνο να αναπτύξουν αντικοινωνική συμπεριφορά ή δράση.
- Καταπολεμάται η τηλεθέαση και άλλες κακές συνήθειες.
- Αξιοποιούνται τα σχολικά κτίρια και οι σχολικές εγκαταστάσεις όσο γίνεται περισσότερο χρόνο, πέρα από τη χρήση τους για τα κανονικά μαθήματα των παιδιών.

Η λειτουργία του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου στην Κύπρο

Τη σχολική χρονιά 2005-2006 ο θεσμός λειτούργησε για πρώτη φορά, όχι μόνο σε Δημόσια Δημοτικά και Ειδικά Σχολεία, αλλά και σε 9 Δημόσια Νηπιαγωγεία.

Ο θεσμός των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων συνεχίζει με επιτυχία μέχρι και σήμερα. Κατά τη σχολική χρονιά 2019-2020 λειτουργούν 58 Προαιρετικά Ολοήμερα Δημόσια Νηπιαγωγεία.

Στατιστικά στοιχεία εφαρμογής του θεσμού του ΠΟΝ

Τύπος Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου

Ημέρες και ώρες λειτουργίας ΠΟΝ

Το Προαιρετικό Ολοήμερο Δημόσιο Νηπιαγωγείο λειτουργεί με 4 (τέσσερις) πρόσθετες απογευματινές περιόδους για όσα παιδιά ενδιαφέρονται, αρχικά για τέσσερις ημέρες την εβδομάδα (Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή) και από τη σχολική χρονιά 2015-2016 για

πέντε μέρες την εβδομάδα (επέκταση θεσμού και την Τετάρτη), εφόσον το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει την πενθήμερη λειτουργία του ΠΟΝ. Η συμμετοχή των παιδιών στο θεσμό του ολοήμερου σχολείου είναι προαιρετική. Η φοίτηση, όμως, όλων παιδιών αποφασίσουν να συμμετέχουν στο θεσμό είναι υποχρεωτική μέχρι τις 15:05 τουλάχιστον, και υποχρεωτικά για 5 φορές την εβδομάδα (Δευτέρα-Παρασκευή).

Αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα ΠΟΝ

Το πρωινό αναλυτικό και ωρολόγιο πρόγραμμα λειτουργεί με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς λειτουργίας των δημόσιων σχολείων.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το ΠΟΝ είναι προέκταση του πρωινού και διέπεται από την ίδια φιλοσοφία και τις παιδαγωγικές αρχές. Η εργασία που γίνεται συμπληρώνει το πρωινό πρόγραμμα και έχει ως στόχους:

- Την εμπέδωση των πρωινών στόχων σε όλους τους τομείς ανάπτυξης του παιδιού
- Την ενισχυτική διδασκαλία για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες
- Την ξεκούραση, τη δημιουργική απασχόληση και την ψυχαγωγία των μαθητών/τριών.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα, που είναι συνέχεια του πρωινού, είναι ευέλικτο και έχει παιγνιώδη χαρακτήρα.

Το πρόγραμμα του ΠΟΝ περιλαμβάνει:

- 40 λεπτά σίτιση (13:05-13:45)
- 40 λεπτά ξεκούραση ή σιωπηρές δραστηριότητες (13:45-14:25)
- 40 λεπτά δημιουργικές, παιγνιώδεις δραστηριότητες, γλωσσικές, μαθηματικές δραστηριότητες, εξοικείωση με την τεχνολογία, και ψυχαγωγία (θεατρική και μουσική αγωγή, κίνηση, χορό και εικαστική έκφραση) (14:25-15:05)
- 15 λεπτά διάλειμμα (15:05-15:20)
- 40 λεπτά ήσυχες δραστηριότητες για καλλιέργεια δεξιοτήτων ή ομαδικά παιχνίδια (15:20-16:00)

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα είναι ευέλικτο με ελαστική δομή που να εξασφαλίζει τη συνέχεια και τη συνέπεια με το πρωινό πρόγραμμα και με τη φιλοσοφία που το διέπει. Ο τεμαχισμός σε σαραντάλεπτες περιόδους γίνεται για καθαρά πρακτικούς λόγους, για υπολογισμό του εργάσιμου χρόνου των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο ΠΟΝ, για εναλλαγή και ποικιλία δραστηριοτήτων, για διέγερση και διατήρηση του ενδιαφέροντος καθώς και για διασφάλιση της ενεργητικής συμμετοχής των παιδιών.

Ο χρόνος σίτισης και ξεκούρασης πρέπει να θεωρείται ενιαίος. Εάν η σίτιση διαρκέσει λιγότερο από 40 λεπτά τα παιδιά ξεκουράζονται, ή ασχολούνται με σιωπηρές δραστηριότητες ενωρίτερα.

Μπορεί να γίνει διαπλοκή των γλωσσικών/μαθηματικών δραστηριοτήτων με τις δημιουργικές, μουσικές, κινητικές, θεατρικές και εικαστικές δραστηριότητες. Η μετάβαση από τη μια δραστηριότητα στην άλλη πρέπει να γίνεται με φυσικό και παιγνιώδη τρόπο έτσι που η μάθηση να είναι μια ενδιαφέρουσα, ευχάριστη και δημιουργική εμπειρία.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Προαιρετικού Ολοήμερου Δημόσιου Νηπιαγωγείου

ΩΡΕΣ	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή
13:05-13:45	Σίτιση	Σίτιση	Σίτιση	Σίτιση	Σίτιση
13:45-14:25	Ξεκούραση	Ξεκούραση	Ξεκούραση	Ξεκούραση	Ξεκούραση
14:25-15:05	Δημιουργικές Δραστηριότητες	Δημιουργικές Δραστηριότητες	Δημιουργικές Δραστηριότητες	Δημιουργικές Δραστηριότητες	Δημιουργικές Δραστηριότητες
15:05-15:20	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ				
15:20-16:00	Ήσυχες Δραστηριότητες	Ήσυχες Δραστηριότητες	Ήσυχες Δραστηριότητες	Ήσυχες Δραστηριότητες	Ήσυχες Δραστηριότητες

Αριθμός παιδιών κατά τμήμα

Όσον αφορά στις δραστηριότητες στο ΠΟΝ, ο αριθμός των παιδιών κατά τμήμα κυμαίνεται από 8-25 παιδιά ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας.

Για τη σίτιση των παιδιών, μπορούν να σχηματιστούν ομάδες, ως εξής:

- 1 τμήμα (μέχρι και 25 παιδιά) → μια νηπιαγωγός
- 2 τμήματα (26-50 παιδιά) → δυο νηπιαγωγοί

Σε περίπτωση που παραμένουν κάτω από 10 μαθητές στη ζώνη 15:20-16:00, θα πρέπει να γίνεται συνεννόηση με τον/την Οικείο/α Επιθεωρητή/τρια για έγκριση της ομάδας.

Ειδική Εκπαίδευση

Παιδιά που φοιτούν σε Δημόσια Νηπιαγωγεία και στηρίζονται με Σχολική/ό Συνοδό/Βοηθό κατά τη διάρκεια της πρωινής φοίτησης τους, μπορούν να ζητήσουν τη στήριξη της/του Σχολικής/κού Συνοδού/Βοηθού και κατά την παρακολούθηση του Προγράμματος του Προαιρετικού Ολοήμερου Νηπιαγωγείου μετά τις 13:05.

Στελέχωση των σχολείων που εφαρμόζεται ο Θεσμός

Θέση του Υ.Π.Π.Α.Ν είναι η λειτουργία του ΠΟΝ να στηρίζεται στην/στον προσοντούχο νηπιαγωγό και γι' αυτό επιδίωξη είναι να στελεχώνονται τα Ολοήμερα Νηπιαγωγεία με νηπιαγωγούς

καταρτισμένες για την εκπαίδευση των παιδιών προδημοτικής ηλικίας. Μέλημα του Υ.Π.Π.Α.Ν. είναι η εργοδότηση όσο το δυνατό περισσότερων ανέργων εκπαιδευτικών, αλλά ταυτόχρονα και η ομαλή σύνδεση Πρωινής και Απογευματινής Ζώνης με την απασχόληση μόνιμων εκπαιδευτικών στα Ολοήμερα Σχολεία. Παρόλο που οι πλείστοι εκπαιδευτικοί κατέχουν εκτός από πρώτο πτυχίο Προδημοτικής Εκπαίδευσης και μεταπτυχιακό σε σχετικό θέμα με την Εκπαίδευση, η συνεχής επιμόρφωση πάνω σε θέματα, μεθόδους και διαδικασίες που αφορούν στο Ολοήμερο Σχολείο, θεωρείται από το Υ.Π.Π.Α.Ν ζωτικής σημασίας και πρωταρχικός στόχος, γι' αυτό και διοργανώνονται Ημερίδες Επιμόρφωσης από το Γραφείο Ολοήμερων Σχολείων σε συνεργασία με τους αρμόδιους ΕΔΕ (Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης), σε επαρχιακό επίπεδο, προς διευκόλυνση των εκπαιδευτικών.

Θέμα ασφάλειας και κανονισμών λειτουργίας

Σε ό,τι αφορά θέματα που άπτονται του τρόπου λειτουργίας, των κανονισμών, της ασφάλειας μαθητών/τριων και εκπαιδευτικών και για οποιοδήποτε άλλο θέμα είναι δυνατό να παρουσιαστεί, εφαρμόζονται οι πρόνοιες των ισχυόντων κανονισμών λειτουργίας δημόσιων σχολείων και γενικότερα η ισχύουσα εκπαιδευτική νομοθεσία που αναφέρεται στη λειτουργία των νηπιαγωγείων που λειτουργούν από τις 07:30-13:05.

Εξοπλισμός των σχολείων που εφαρμόζεται ο θεσμός

Για την αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού του Προαιρετικού Ολοήμερου Δημόσιου Νηπιαγωγείου απαιτείται ο εξοπλισμός των νηπιαγωγείων με:

- τραπέζια - καθίσματα
- ψυγείο – δίσκοι – μαχαιροπίρουνα - ποτήρια
- οπτικοακουστικά μέσα
- βιβλία για εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών
- Υλικά για τη διδασκαλία διάφορων δραστηριοτήτων, όπως π.χ. Τέχνης, Θεάτρου κ.τ.λ. (αναλώσιμα)
- Γραφική ύλη (χαρτί φωτοτυπικού, μελάνι εκτυπωτή, κ.τ.λ.)
- Επιτραπέζια παιχνίδια – cd players

Για την αγορά του εξοπλισμού αυτού το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας εμβάζει στην οικεία Σχολική Εφορεία το απαραίτητο χρηματικό ποσό. Η διεύθυνση του σχολείου σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γονέων απευθύνεται στη Σχολική Εφορεία για την αγορά του εξοπλισμού, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που δίνονται από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

*Για οποιαδήποτε άλλη αγορά, θα πρέπει να προηγείται επικοινωνία με το Γραφείο των Ολοήμερων Σχολείων. Σημειώνεται ότι η αγορά των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, tablets, εκτυπωτών, βιντεοπροβολέων, διαδραστικών πινάκων, επίπλων, δεν καλύπτεται από το κονδύλι των λειτουργικών εξόδων που λαμβάνει η οικεία Σχολική Εφορεία για τις ανάγκες λειτουργίας του Ολοήμερου Σχολείου.

****ΔΕΝ** επιτρέπεται η χρησιμοποίηση του κονδυλίου που προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Ολοήμερου Σχολείου για την κάλυψη άλλων εξόδων (π.χ. σίτισης, πρωινής ζώνης κτλ).

Σίτιση των παιδιών που φοιτούν στο Προαιρετικό Ολοήμερο Δημόσιο Νηπιαγωγείο

Τα έξοδα για τη σίτιση των παιδιών και όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις για την προμήθεια/παρασκευή του γεύματος αναλαμβάνουν πλήρως οι γονείς των παιδιών. Το είδος του φαγητού και το πρόγραμμα σίτισης είναι σύμφωνο με σχετική εγκύκλιο του Υ.Π.Π. (<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp5570a>).

Η διεύθυνση και το προσωπικό του σχολείου δεν έχουν καμιά εμπλοκή/ευθύνη στο θέμα της σίτισης. Ο ρόλος τους περιορίζεται στην επίβλεψη, στην απόκτηση καλών τρόπων συμπεριφοράς και στην παιδονομία κατά τη διάρκεια του γεύματος και της μεσημβρινής ανάπαυσης (13:05-13:45).

Το Υ.Π.Π.Α.Ν. επιχορηγεί το σιτηρέσιο περιορισμένου αριθμού άπορων μαθητών με το ποσό των €321 για κάθε μαθητή/τρια τον χρόνο (πενθήμερη λειτουργία ΠΟΝ). Τέτοια επιχορήγηση δικαιούνται όλα τα παιδιά των οποίων οι οικογένειες είναι λήπτες Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Σε περίπτωση που ο αριθμός των παιδιών αυτών είναι μικρός και υπάρχει η δυνατότητα να βοηθηθούν και άλλα παιδιά, αυτά πρέπει αποδεδειγμένα να χρήζουν βοήθειας και να προέρχονται από (α) πολύτεκνες οικογένειες, (β) μονογονεϊκές οικογένειες, (γ) διαλυμένες οικογένειες, (δ) παιδιά αναπήρων και (ε) δυσπαραγούσες οικογένειες.

Οι άποροι/ες μαθητές/τριες επιλέγονται από Συμβουλευτική Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο Διευθυντής του Σχολείου, ο/η Πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων και ο/η Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας. Σε αυτή την περίπτωση επιχορήγηση δικαιούται 1 παιδί (για σχολεία μέχρι 25 παιδιά), 2 παιδιά (για σχολεία από 26 -75 παιδιά) και 3 παιδιά (για σχολεία με περισσότερους από 76 μαθητές/τριες) που εμπίπτουν στις κατηγορίες και έχουν επιλεγεί από την επιτροπή που έχει καταρτιστεί για το σκοπό αυτό, επισυνάπτοντας τα απαραίτητα πιστοποιητικά/δικαιολογητικά, τα οποία και αποστέλλονται στο Υ.Π.Π.Α.Ν, στο Γραφείο Ολοήμερων Σχολείων.